

แสงหนึ่ง

รู้ไหมว่าเราชอบซึ่งใจแค่นั้น และรู้ไหมว่าเรานั้น ปลื้มปลื้มเท่าไร
ที่ได้มีเธอ เป็นพลังอันสำคัญ เพราะเราเชื่อมั่นเธอทำเพื่อใคร
เห็นดีเห็นชอบแค่นั้น เธอไม่ไหวหวั่น เพื่อที่จะให้เรานั้นได้เดินต่อไป

แม้ว่าจะไม่มีใครมองเห็นเธอ แต่สำหรับเรานั้น...

เธอเหมือนดั่งกับแสง ที่มองไม่เห็น แต่เมื่อส่องมาสะท้อน สิ่งที่ย้อนเร้น ก็เด่นชัดขึ้นทันที
เปรียบเธอกับแสง แม้ไม่มีสี แต่เธอก็สะท้อน ความจริงให้โลกนี้ ได้พบเห็นสิ่งดี ๆ ว่างดงามเพียงใด

ถึงแม้ว่าพรุ่งนี้ จะเป็นเช่นไร วันและคืนจะหมุนเปลี่ยนสักเท่าไร
เรานั้นก็แน่ใจ ว่าจะมีเธอยืนอยู่ข้างหลัง

แม้ว่าจะไม่มีใครมองเห็นเธอ แต่สำหรับเรานั้น...

เธอเหมือนดั่งกับแสง ที่มองไม่เห็น แต่เมื่อส่องมาสะท้อน สิ่งที่ย้อนเร้น ก็เด่นชัดขึ้นทันที
เปรียบเธอกับแสง แม้ไม่มีสี แต่เธอก็สะท้อน ความจริงให้โลกนี้ ได้พบเห็นสิ่งดี ๆ ว่างดงามเพียงใด

จึงอยากขอมอบเพลง เพลงนี้ให้ ให้เธอรับรู้สำหรับเรา เธอสำคัญเพียงไหน

เธอเป็นดั่งแสง ที่มองไม่เห็น แต่เมื่อส่องมาสะท้อน สิ่งที่ย้อนเร้น ก็เด่นชัดขึ้นทันที
เปรียบเธอกับแสง แม้ไม่มีสี แต่เธอก็สะท้อน ความจริงให้โลกนี้ ได้พบเห็นสิ่งดี ๆ ว่างดงามเพียงใด
แต่เธอก็สะท้อน ความจริงให้โลกนี้ ได้พบเห็นสิ่งดี ๆ ว่างดงามเพียงใด

สารรักษ์วิถ่มขรรกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ISSN 1905-937X

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๑

สารวัตรวิวัฒน์ธรรม มหาร.พระนคร

อนุสรณ์กรม

สารวัตรวิวัฒน์ธรรมฉบับนี้ ขอเชิญเชิญพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๗ ความว่า " ... ชาติไทยเรานั้นได้มีเอกราช มีภาษา มีศิลป และขนบธรรมเนียมประเพณี ของคนมาช้านานหลายศตวรรษแล้ว ทั้งนี้เพราะบรรพบุรุษของเราได้เสียสละอุทิศชีวิต กำถังกายและใจระดม สิ่งเหล่านี้ไว้ให้คงทนถาวร ตกเป็นของอนุชนรุ่นหลังต่อไป ข้าพเจ้าเห็นว่าโบราณวัตถุและศิลปวัตถุทั้งหลายนั้น เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ชี้ให้เห็นอดีตอันรุ่งโรจน์ของชาติไทยเรา เป็นประโยชน์แก่การศึกษา ทั้งในทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดีและวัฒนธรรม จึงควรที่ทุกฝ่ายจะได้ช่วยกันทะนุถนอม บำรุงรักษาอย่าให้สูญหายไป... "

แม้พระราชดำรัสข้างต้นจะผ่านกาลเวลาเนิ่นนานถึง ๔๓ ปี แต่ก็ยังคงเปี่ยมล้นด้วยคุณค่าและจริงแท้แน่นอน เพราะศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญา เป็นเครื่องแสดงถึงเอกลักษณ์ เอกราชและความภูมิใจของคนไทยทั้งมวล การทะนุถนอมให้ดำรงอยู่จึงเป็นหน้าที่ของทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนคือผู้สืบ ผู้สืบทอด ผู้สืบผู้รัก ส่งเสริมและพัฒนาให้สูญหายไป ซึ่งเท่ากับได้ครอบงำแทนบุญคุณแผ่นดิน สอนของพระราชประสงค์ ที่ได้เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท อันนับเป็นมหามงคลยิ่ง

สารวัตรวิวัฒน์ธรรม มุ่งมั่นทำหน้าที่ในฐานะผู้สื่อข่าว เผยแพร่ เป็นแหล่งรวบรวมและขยายภูมิปัญญาของ บุคคลากร บุคคลทั่วไป ตลอดจนนักศึกษาที่มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีวิทยาของพระนครให้กว้างขวางออกไป เรื่องราวน่าเรียนรู้มีอยู่มากมายในฉบับนี้ เริ่มด้วยบทความ เถลิงพระเกียรติพระบรมราชจักรีวงศ์ ความมุ่งมั่นทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของผู้บริหารมหาวิทยาลัยฯ เนื้อหา หลากหลายด้านศิลปกรรม วัฒนธรรม ภาพข่าวกิจกรรม ตลอดจนสิ่งประดิษฐ์อันวิจิตรงดงามพร้อมให้สัมผัสภายใต้ รูปเล่มที่ฝ่ายศิลป์ของเราอยากให้ความเป็นไทยและแปลกตากว่าเดิม

บรรณาธิการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งของมหาวิทยาลัยฯ และอื่น ๆ ที่น่าสนใจ
2. เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมของบุคลากรในมหาวิทยาลัยอันเป็นหนึ่งในการกิจ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เดโชศิริ	นายอารยะ ไททอง	นายสำเริง กลิ่นดีษฐ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญมา ชัยธีระพันธุ์กุล	นายทวิวัฒน์ กลิ่นไพฑูรย์	นางสาวอรุณี จันทร์เมือง
นายอดิศักดิ์ ไชยวัฒนกุล	นางอนงค์ศรี วรกุล	นางสาวนันทิยา สีสุน
นายชาญเลิศ ชวัญเมือง	นายธีรวัฒน์ อุบลสินเจริญกิจ	นางสาวนภัทรี วงษ์ดา
บรรณาธิการ	นายศุภรงค์ จตุรจิตต์ชอุบล	ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
นายชัชวาลย์ ชุ่มมะ	ฝ่ายผู้ออกนิตยสาร	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุทกภูมิ สุวรรณเวช
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เอี่ยมสำอางค์	นางศรีสุดา อยุ่เอี่ยมศรี
นายชัชวาลย์ แสงน้ำเพชร	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาวิณี อุ่นวัฒนา	นางจิไลลักษณ์ ตางาม
นางจตุภา กิ่งเกิดแสง	นางสาววราภนา จำเริญ	นางนุชรี บุรีรัตน์
กองบรรณาธิการ	นายวิเชียร ห่อนทอง	นายอุเทน พรหมณี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุรีย์ แก้ววานอ้อ	ฝ่ายออกแบบสิ่งพิมพ์	นายวินทร์ จิตต์นิการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุบลศรี อุบลสวัสดิ์	นายอภัยเกียรติ มหาอินทร์	นางสาวจตุมา พูลสวัสดิ์
นายอำนาจ เงินจิตต์	นายทวีศักดิ์ สาลงเคราะห์	
นายณชัย ลักคณาพิทักษ์กุล	ฝ่ายประสานงาน	
นางสาวนวิรัตน์ ชวนะโรติ	นายณพ ตำนอ้อ	
นางสาวมธุรี เวือเสบบิ	นายทินกร จันทร์กระจ่าง	

ขอเชิญคณาจารย์ส่งบทความเกี่ยวกับวัฒนธรรมเผยแพร่ ใน "สารวัตรวิวัฒน์ธรรม" ได้ที่กองศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ๕๐๗ ถนนนครสวรรค์ แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐ โทร. ๐ ๒๖๒๗ ๕๕๒๖ โทรสาร ๐ ๒๖๒๗ ๖๕๒๕

พิมพ์ที่ : บริษัท ทินส์ ทิม จำกัด ๒๐๐/๑๑ หมู่ ๓ ถนนรามคำแหง แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐ โทร. ๐ ๒๖๒๗ ๕๕๒๖, ๐ ๒๖๒๗ ๕๕๒๗-๕ โทรสาร ๐ ๒๖๒๗ ๖๕๒๕

วสันตติลกฉัตร ๑๔

แสงทองระส่ำระสาย น พลุชา
ตั้งภูมิพลพระบริบาล
ด้วยเดช ๕ ครองสถิตย์ธรรม
เปรมสุขเกษมอรุณฤดี
แสงเงินแสงทองสุริยแสง
เสริมส่องสะท้อนนลุขทัย
เดกเช่นพระเชษฐภคินี
ภูถเกือบพิตรวรสกุล
เจ้าบาทประณตนมพราช
สรรคสุขสฤษฏีปิตมทัศน์ต์
อิกองค์เสด็จสุรสวรรค์
อดยองค์ประภัสสร ๕ จรดล

สิริมาฉายาดาน
ชรนินทร์ ๕ อินทริย์
คตนำพสกปรีดี-
นิรทุกข์นิราศวัย
เสลาดแรงสว่างไส
พระประทานอนันต์คุณ
กรณียกิจทูลน
และสุราษฎร์เสมอเกิน
ปัยชาติพิศมครัน
มละทุกข์เมตื่องผล
พระเกียรติมั่นฤทัยชน
สู่พิภพมสรวยเทอมู

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
นางสาวพรกนก ศรีงาม ประพันธ์

อันเนื่องมาจากปึก

สารบัญวัฒนธรรมฉบับนี้เป็นฉบับแห่งการปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ตามว่าทำมาดั่งเปลี่ยนแปลง คำตอบก็คือต้องการสร้างอัตลักษณ์ใหม่และเพื่อผลักดันงานออกแบบสิ่งพิมพ์แบบมวลชนที่ดี ซึ่งขอขอบคุณบรรณาธิการเป็นอย่างสูงที่ให้โอกาสในการสร้างสรรค์ และได้แสดงออกอย่างมีเสรีภาพ

การออกแบบปกของสารบัญวัฒนธรรมฉบับนี้เป็นการนำเสนอพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งผู้ดำเนินงานออกแบบศิลปะวัฒนธรรม มทร.พระนคร ได้กล่าวถึงความหมายของพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ว่า เป็นการสมเอนประพจน์การกระสายสีกันภาพถ่ายขาวดำ ซึ่งกรรมวิธีดังกล่าวนี้เป็นที่นิยมมากในราวพุทธศักราชสองพันสี่ร้อยเก้าสิบ ถึงประมาณราวพุทธศักราชสองพันห้าร้อยสิบ จวบจนมีเทคโนโลยีการถ่ายภาพสี กรรมวิธีการระบายสีบนภาพถ่ายขาวดำ ก็ได้ลดความนิยมลงไปตามยุคสมัย แรกนั้นศาลาที่จัดเชิญพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาออกแบบปกสารบัญวัฒนธรรมถึงความเลื่อมใสศรัทธาและความอย่างไม่มีวันเสื่อมคลายของสีนี้จะถ่ายด้วยกาลเวลาที่ความประทับใจที่มีต่อพระองค์ชาวไทยไม่ตลอดกาล

นิตยสารวัฒนธรรมฉบับนี้เป็นฉบับแห่งการปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ตามว่าทำมาดั่งเปลี่ยนแปลง คำตอบก็คือต้องการสร้างอัตลักษณ์ใหม่และเพื่อผลักดันงานออกแบบสิ่งพิมพ์แบบมวลชนที่ดี ซึ่งขอขอบคุณบรรณาธิการเป็นอย่างสูงที่ให้โอกาสในการสร้างสรรค์ และได้แสดงออกอย่างมีเสรีภาพ การออกแบบปกของสารบัญวัฒนธรรมฉบับนี้เป็นการนำเสนอพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งผู้ดำเนินงานออกแบบศิลปะวัฒนธรรม มทร.พระนคร ได้กล่าวถึงความหมายของพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ว่า เป็นการสมเอนประพจน์การกระสายสีกันภาพถ่ายขาวดำ ซึ่งกรรมวิธีดังกล่าวนี้เป็นที่นิยมมากในราวพุทธศักราชสองพันสี่ร้อยเก้าสิบ ถึงประมาณราวพุทธศักราชสองพันห้าร้อยสิบ จวบจนมีเทคโนโลยีการถ่ายภาพสี กรรมวิธีการระบายสีบนภาพถ่ายขาวดำ ก็ได้ลดความนิยมลงไปตามยุคสมัย แรกนั้นศาลาที่จัดเชิญพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาออกแบบปกสารบัญวัฒนธรรมถึงความเลื่อมใสศรัทธาและความอย่างไม่มีวันเสื่อมคลายของสีนี้จะถ่ายด้วยกาลเวลาที่ความประทับใจที่มีต่อพระองค์ชาวไทยไม่ตลอดกาล

“ คนเมือง ”

สารบัญ

- ๐๕ สารบัญวารสาร
- ๐๖ พระเจ้าแผ่นดินผู้ทรงคุณอันประเสริฐ
- ๐๘ ชีวประวัติของประมุขแห่งแผ่นดิน
- ๑๐ การบูรณาการศิลปะวัฒนธรรมของราชวงศ์จักรีสู่ความเป็นวัฒนธรรมไทยสมัยใหม่
- ๑๒ ชัยยศคุณคุณไทยโบราณ
- ๑๕ เรื่องเล่าเสด็จก่อน ความแตกต่างที่กลมกลืน
- ๑๖ น้ำชาตบอีก
- ๑๘ ศิลปะการประดิษฐ์ผ้าไทย ๔ ภาค
- ๒๐ ประเพณีแห่งธรรมน้ำไทย
- ๒๒ เพลงลูกทุ่งไทยสายใยวัฒนธรรม
- ๒๔ ผิดก็กินช้จากแม่เงิน - แม่ทอง
- ๒๕ เขียวชนบทวัฒนธรรม
- ๒๖ ภัสสรวรณดีผ้าไทย
- ๒๘ ปิ่นกษัตริย์วัฒนธรรม

สารจากอธิการบดี

รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า “วัฒนธรรม” ไว้เป็นอย่างดีว่า วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย วัฒนธรรมในการกิน ตลอดจนวิถีชีวิตของหมู่คณะ เป็นต้น

ปัจจุบันถือเป็นยุคที่เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าและเต็มไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก รวมไปถึงการติดต่อเข้ามาอย่างต่อเนื่องของวัฒนธรรมต่างชาติ จนทำให้นักเรียนนักศึกษาหลงใหลวัฒนธรรมไทยไปทีละเล็กละน้อย ขาดวิถีชีวิตที่สืบทอดของชาติเหล่านี้จะสูญไปในที่สุด ด้วยเหตุผลดังกล่าว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร จึงตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย นโยบายในการทำนุศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการฟื้นฟูถ่ายทอดศิลปะและวัฒนธรรมสู่สังคมอย่างเป็นระบบจึงได้ถูกกำหนดขึ้น และถือเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยฯ การส่งเสริมด้วยแนวคิดที่สร้างสรรค์และปลูกฝังให้นักศึกษาปฏิบัติจนเกิดเป็นความรัก ห่วงแหน และคุ้นชินกับวัฒนธรรมไทย รวมทั้งสร้างจิตสำนึกรักชาติให้แก่บุคลากรได้ภาคภูมิใจในคุณค่าของวัฒนธรรมไทยได้กระทำอย่างต่อเนื่อง โดยในปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิ ประเพณีแห่เทียนจำนำพรรษา ประเพณีลอยกระทง การจัดงานเทศกาลพระเกียรติเนื่องในโอกาส ๙๐ พรรษา มหามงคล เติบใหญ่มีพลมหาธาตุฯ และงานถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน เป็นต้น

สารบัญวัฒนธรรม เป็นเพียงแนวทางในการอนุรักษ์ทางหนึ่งที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร สามารถส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไว้ให้คงอยู่เท่านั้น จากคำกล่าวที่ว่า “หากรุกเวลาเดินยังต้องคิด หากชีวิตไม่คิดจะได้อะไร” มรดกทางวัฒนธรรมของไทยที่ทรงคุณค่า หากเราทุกคนไม่เห็นความสำคัญและถือเป็นการประนีประนอมในการช่วยกันรักษา ตลอดจนวางแผนในการก้าวเดินให้รอบคอบ เฉกเช่นกับการเดินของหมากรุก ภารกิจในการอนุรักษ์และสืบทอดมรดกล้ำค่าเช่นนี้จะสำเร็จได้อย่างไร...

ขัตติยราชนารี

ผู้ทรงคุณแห่งแผ่นดิน

ศก.วาสนา ช่างม่วง, อ.อนงค์ศรี วรรณ,
อ.วิเชียร ท่องทองเรื่อง

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงดำรงพระอิสริยยศ เป็น "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ" ของ พระมหากษัตริย์สองพระองค์แห่งราชวงศ์จักรี ทรงเป็นกำลังใจสำคัญเคียงข้างสมเด็จพระบรมราชชนนีและพระอนุชามาโดยตลอด

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีความสนพระทัยในหลายด้านอาทิเช่น ด้านการเขียน การสอน การดนตรีคลาสสิก ศิลปวัฒนธรรม โบราณคดี ประวัติศาสตร์ และมรดกโลก ตลอด ๘๕ พรรษา ที่ผ่านพ้นทรงมีพระกรณียกิจ ทรงดูแลพระองค์เพื่อพสกนิกรไทย ตั้งแต่เสด็จกลับเมืองไทยในปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ ทรงเริ่มต้นเป็นพระอาจารย์สอนนิสิตนักศึกษา ณ ฟ้าหลวงกรรณมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

อีกหลายแห่งเป็นระยะเวลานานที่เราได้เห็นภาพสมเด็จพระศรีนครินทร์ทรงดำเนินเสด็จพระราชดำเนินไปยังถิ่นทุรกันดาร โดยมีสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ประทับเคียงข้างเสมอ การที่สมเด็จพระบรมราชชนนี เสด็จฯไปเยี่ยมเยียนราษฎรในดินแดนไกลทำให้พบเห็นความทุกข์ยากของประชาชนโดยตรง และเป็น

ที่มาของโครงการสำคัญ ๆ หลายโครงการ ทั้งด้านการศึกษา การแพทย์พยาบาล สาธารณสุข การฟื้นฟูการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ทรงเริ่มต้นวางรากฐานอย่างยั่งยืนเป็นรูปธรรม นอกจากจะทรงสืบสานพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนนี พระองค์ยังมีอีกหลายหน่วยงานที่ทรงอุปถัมภ์ บางองค์กรทรงก่อตั้งด้วยพระองค์เอง ทรงให้การสนับสนุนการริเริ่มโครงการโสตทัศนศึกษาการของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ที่ช่วยทรงตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของเยาวชนไทย ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของชาติ

ให้เห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม โบราณคดี ประวัติศาสตร์ มรดกชาติ และมรดกโลก ทั้งนี้เพื่อให้ชาวไทย เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทำนุบำรุงสืบต่อไป ภายหลังจากเสด็จเยือนต่างประเทศ ในหลายครั้งจะทรงนิพนธ์ และรวบรวมเรื่องราวของประเทศนั้น จัดพิมพ์เป็นหนังสือ และวีดิทัศน์ พระราชทานเป็นวิทยาทาน

พระราชริชิตอันงดงามและพระปณิธานอันแรงกล้าของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ที่ทรงทุ่มเทพระวรกายและพระหฤทัยในการทรงงานต่าง ๆ ด้วยความมุ่งมั่นอุทิศสละพระวิริยะ ทั้งในการโดยเสด็จพระบรมราชชนนี และทรงสืบสานพระราชปณิธาน ประทานพระเมตตาการุณยานำไปการเพื่อของประชาชนได้ปฏิบัติ มีสุข สมบูรณ์แข็งแรง ภายใต้อ้อมเป็นกำลังในการพัฒนาชาติให้รุ่งเรืองมั่นคงมั่งคั่งต่อไป พระจริยวัตรอันเรียบง่ายงดงาม อ่อนโยน พระกรณียกิจเพื่อไทยทั่วหล้าพระกรุณาธิคุณไม่ได้ฝ่าพระบาท จักคงสถิตตราตรึงในดวงใจไทยนิรันดร์

ในการเชื่อมสัมพันธ์กับประชาชนโดยทั่วไป

สืบเสาะวิถีวัฒนธรรม มรดก-โบราณคดี
ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ ม.ค. - มิ.ย. ๒๕๕๓

การบูรณาการศิลปวัฒนธรรม ของราชมณฑลพระนคร สู่ความเป็น “วัฒนธรรมไทย สายใยชุมชน”

ผศ.บุญนำ ชัยธีระพันธุ์กุล ...เรื่อง

จากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ให้นำเสนอในหลักการให้ “โครงการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน” เป็นระเบียบวาระแห่งชาติ และนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อรวมพลังทุกหน่วยงานบูรณาการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน สู่ชุมชนเพื่อสังคม อยู่เป็นสุขอย่างยั่งยืน เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

สภาวะสังคมไทยในปัจจุบันกำลังประสบปัญหาอย่างยิ่งในเรื่องค่านิยมที่เกิดจากการไหลมาของวิถีวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาจากบุคคล ชาวของเครื่องใช้อุปโภคบริโภค กิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะทางสื่อมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งแทรกซึมเข้ามาอย่างรวดเร็ว ทำให้คนไทยโดยเฉพาะกับเยาวชน ซึ่งมีความอ่อนไหวและเปราะบางต่อสิ่งเข้าดังกล่าว อาจจิตสำนึกในด้านคุณธรรม ขีริบธรรม และเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทย เปลี่ยนพฤติกรรมไม่ใส่ใจและภูมิใจของแนววัฒนธรรมอันดีงามของชาติ มีพฤติกรรมที่ผิดใฝ่วัตถุและบริโภคนิยมมากขึ้น จนกลายเป็นดูหมิ่นเอกลักษณ์ไทยว่าเป็นเรื่องล้าหลัง

พันธกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คือ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง มุ่งหวังที่จะสร้างคนที่มีคุณภาพ และมีจิตสำนึกภูมิใจในความเป็นไทย เข้าใจรับใช้สังคมและประเทศชาติ จึงได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมด้านสังคม ผนวกเข้ากับการเรียนการสอนด้วยการบูรณาการเข้าด้วยกัน โดยมุ่งเน้นศิลปวัฒนธรรมที่เป็นวิถีชีวิตของสังคมไทย ทั้งองถิ่นและชุมชนให้เกิดการเรียนรู้ เข้าใจ และเข้าถึงแก่นสารและมีทิศทางศิลปวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริมพัฒนา และปรับใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตในปัจจุบัน โดยร่วมมือกับองค์กร ชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน ซึ่งภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้เป็นองค์กรที่พึงใจได้ของชุมชนในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมต่อไป

ในปัจจุบันประมาณ ๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญด้านนี้ โดยจัดสรรงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณอุดหนุน เพื่อดำเนินโครงการด้านสิ่งแวดล้อม โดยจัดกิจกรรมสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมีได้แก่ กิจกรรมนิทรรศการทรัพยากรไทย : อนุรักษ์แต่แก้มหาชน กิจกรรมปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมสัมมนา “เรื่องการจัดตั้งจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ปี ๒๕๕๑” ในส่วนของการทำนุบำรุงศาสนาศิลปวัฒนธรรม ได้กำหนดดำเนินโครงการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย โครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและประเพณีไทย โดยจัดกิจกรรม “ประเพณีลอยกระทงคงคุณค่าความเป็นไทย” กิจกรรม “ราชมงคลพระนครร่วมใจสืบสานสงกรานต์ไทย ๒๕๕๑” กิจกรรม “ราชมงคลพระนครส่งเสริมพระพุทธศาสนาถวายเทียนจำนำพรรษา ๒๕๕๑” โครงการสืบสานประเพณีและวันสำคัญของชาติ ประกอบด้วยกิจกรรม “๘๐ พรรษา มหามงคล เทิดไถ้ภูมิพลมหาราชา” กิจกรรม “ไหว้ครูสู่ขวัญสืบสานประเพณีไทย” กิจกรรม “เทิดไถ้ทหารสิรินธรแผ่นดิน สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย” ในส่วนของการเปิดโลกทัศน์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเข้าถึงจึงจัดศิลปวัฒนธรรมสากล โดยได้จัด “โครงการศึกษาเปรียบเทียบศิลปวัฒนธรรมในประเทศแถบอินโดจีน” นอกจากนี้ยังได้ดำเนินกิจกรรมเฉพาะในส่วนของการอนุรักษ์หัวใจ ซึ่งวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของหน่วยงานโดยเฉพาะในคณะต่างๆ อันเกี่ยวพันกับวันสำคัญเฉพาะ เช่น วันคล้ายวันสถาปนามหาวิทยาลัย การจัดกิจกรรมอันเป็นการแสดงความกตัญญู

เพื่อรำลึกถึงบุคคลสำคัญทางวัฒนธรรม เช่น วันปณิฆมาทราช วันรพี วันอาณาจักรวันสุนทรภู่ วันภาษาไทย ฯลฯ ซึ่งส่วนเป็นการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่ปลูกฝังความรักความสามัคคีในองค์กร ความภาคภูมิใจในหน่วยงาน ซึ่งล้วนแต่เป็นการปลูกฝังความเป็นไทยที่มีเอกลักษณ์ เอกราชมาช้านาน และเชื่อมั่นว่าทุกโครงการและกิจกรรมจะสามารถปลูกฝังและช่วยขับเคลื่อนกลุ่มเป้าหมาย คือ สังคม ชุมชน และประชาชนในระดับรากหญ้า รวมทั้งบุคลากรและนักศึกษารวมมหาวิทยาลัยให้เป็นสังคมที่มีความคิด ค่านิยม จิตสำนึก และแบบแผนในการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง บนรากฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม และให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเอื้ออาทรเป็นสังคมคุณภาพที่อยู่ร่วมกันได้อย่างกลมกลืน และมีความผูกพันอย่างยั่งยืนในวิถีไทยตลอดไป

จับอัตลักษณ์ไทย ใส่บรรจุภัณฑ์

อ.ธานี สุคนธชาติเรื่อง

คำว่า อัตลักษณ์ (อัต-ตะ-ลัก) ประกอบด้วยคำว่า อัต (อัต-ตะ) ซึ่งหมายถึง คน หรือ ตัวเอง กับ ลักษณ์ ซึ่งหมายถึง สมบัติ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า character แต่บางตำราใช้ว่า identity (ไอ-เห็น-ดี-ดี) หมายถึง ผลรวมของลักษณะเฉพาะของ สิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้เป็นที่รู้จักหรือจำได้ ส่วนคำว่า เทกซ์เจอร์ (เทก-กะ-ลัก) หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวที่เหมือนกันหรือมีร่วมกัน หรือลักษณะที่แสดงความเป็นอย่างเดียวกันในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากสังคมอื่น อัตลักษณ์นั้นไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่เกิดจากการสร้างของวัฒนธรรมในช่วงเวลาหนึ่ง และเป็นสิ่งก่อสร้างทางสังคม (social construct) และไม่หยุดนิ่งหรือตายตัว แต่มีรูปแบบเป็นวงวนเรียกว่า “วงจรแห่งวัฒนธรรม” (circuit of culture) ซึ่งมีกระบวนการผลิต (produced) ให้เกิดขึ้น สามารถถูกบริโภค (consumed) และถูกควบคุมจัดการ (regulated)

ระหว่างคำว่า อัตลักษณ์ และ อัตลักษณ์ มักจะใช้คล้ายหรือสื่อความหมาย เป็นทางเดียวกัน โดยผ่านระบบของการใช้ สัญลักษณ์ สัญลักษณ์ (อ่านว่า อัน-ยะ-ลัก) ตรงกับคำว่า symbol หมายถึง สิ่งที่ ประกอบกันทั้งด้านอารมณ์ความรู้สึก และ กระบวนการของโลกภายนอก ดังนั้น สัญลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อ ให้มีความหมายแทน เช่น ดอกกุหลาบสีแดง เป็นสัญลักษณ์แทนความรัก ตัวอักษร เป็นสัญลักษณ์แทนเสียงพูด ตราสินค้า แทนชื่อของสินค้า โดยอาจปรากฏรูปเป็น ภาพ ตัวอักษร เครื่องหมาย สี เสียง วัตถุ รูปปั้น ฯลฯ ที่กำหนดขึ้นให้เข้ากันได้ ดังนั้น การนำอัตลักษณ์ไทยมาผสมผสานด้วยการ

สื่อสารผ่านสัญลักษณ์ให้สอดคล้องกับงาน ออกแบบบรรจุภัณฑ์จึงเป็นการจำแนก วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของสังคม ไทยที่สั่งสม แสดงบนบรรจุภัณฑ์โดยผ่าน ระบบการสร้างภาพแทนความจริง (representation) เช่น ธงไตรรงค์เป็น สัญลักษณ์แทนชาติไทย ธรรมจักรเป็น สัญลักษณ์แทนศาสนาพุทธ หรือดอกไม้ ประจำชาติไทย

งานออกแบบบรรจุภัณฑ์ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความสามารถของดี บรรจุภัณฑ์ที่ ณ รุคชาย ในการเป็นพนักงาน ชายไม้ (Silent Saleman) ด้วยการใช้ ความหมายต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับบรรจุภัณฑ์ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายซึ่งอาจจะเป็นผู้บริโภค หรือผู้บริโภค เพื่อให้เกิดการหยิบชมสินค้า และตัดสินใจซื้อ การที่เราจะมุ่งเน้นในเรื่อง ของการแสดงความเป็นไทยเพื่อเจาะกลุ่ม ลูกค้าประเภทอนุรักษ์นิยม หรือผู้ที่ชื่นชอบ

สินค้าไทยนั้นสามารถนำเสนอโดยใช้หลัก ในการออกแบบกราฟิก (graphic design) ในการสร้างสัญลักษณ์จากชื่อของ อัตลักษณ์ และผลของการศึกษาชื่อของ จะนำไปสู่การหาอัตลักษณ์ภายใต้เงื่อนไข ของบริบทไทยอาจถูกกำหนดจากบุคคล เป็นผู้กำหนดตนเองหรือถูกกำหนด ค่าแห่งของบุคคลโดยสังคมก็ได้ โดยอยู่ ภายใต้กระบวนการคิดเกี่ยวกับระบบของ ความแตกต่าง ระบบของความหลากหลาย และการตั้งคำถามว่าอัตลักษณ์ที่จะสร้าง ขึ้นนั้นมีความเชื่อมโยงกับสังคมอย่างไร นั้นอัตลักษณ์กับสังคมจึงเป็นสิ่งที่ แยกกันไม่ออก เนื่องจากการนิยามความ เป็นตัวของอัตลักษณ์นั้นคือมีการอ้างอิง กับสังคม เช่น “เทคนิคการออกแบบแสดง ศิลปะท้องถิ่น” โดยมีจุดมุ่งหมายขั้นต้นแรก คือ การส่งเสริมสินค้าภายในท้องถิ่นแก่ นักท่องเที่ยว โดยอาจจะเขียนบนบรรจุภัณฑ์ ที่ใช้สื่อความหมาย มักจะใช้สิ่งที่รู้จักกันดี ในท้องถิ่นนั้น เช่น รูปพระเจ้าชาลวันของ

จากจุดนี้เองผู้เขียนได้นำแนวทาง การส่งเสริมการใช้อัตลักษณ์ไทยกับงาน บรรจุภัณฑ์ เพื่อปลุกปลอบความเป็นชาติไทย ให้ได้อย่างชัดเจน ในแบบต่างๆ ดังนี้

1. พอนท์ตัวหนังสือภาษาไทย เป็นการสื่อเพื่อแสดงออกทางวัฒนธรรมที่ไม่ซ้ำชาติใดใน
2. การแต่งกาย เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นไทยอย่างชัดเจน
3. ลักษณะการแสดงความเคารพ ด้วยการใช้ไหว้และกราบ เพื่อใช้แทนการวางตนด้วยความสุภาพอ่อนน้อมต่อคน ความกตัญญูแก่เวทิต่อผู้มีพระคุณ ความ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมไปถึงความเกรงใจ
4. สถาปัตยกรรม เช่น โบสถ์วิหาร ปราสาทราชวัง และอาคารบ้าน ทรงไทย
5. ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ทั้งของท้องถิ่นหรือระดับประเทศ
6. รูปแบบของคนตรี กีฬา และ การละเล่นพื้นเมืองต่างๆ

สรุป การนำอัตลักษณ์ไทยเพื่อใช้ เป็นสื่อในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ต้องศึกษา เทกซ์เจอร์ก่อนเพื่อค้นหาอัตลักษณ์ และ รมีครวัจกรณาไปใช้ร่วมกับผลิตภัณฑ์ที่มีความชัดเจนกับศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีชีวิต ควรเลือกอัตลักษณ์ที่เหมาะสม เพื่อให้รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ได้รับการ กสิณกรองออกมาในเชิงสร้างสรรค์และเป็นแบบอย่างที่ดีงามต่อไป

ราชพฤกษ์ (Ratchabrook) (Cassia fistula Linn.)

ตัวอย่างการใช้ตราพระฤกษ์เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงถึงความเชื่อมโยงในงานพิธีสงฆ์โลก

จังหวัดพิจิตร รถม้าของจังหวัดลำปาง เป็นต้น และมักพบว่ามีการพิมพ์ประโยคคำว่า “ของฝากจาก” เพื่อเน้นหรือกระตุ้นให้เกิด ความต้องการ นอกจากนั้น การออกแบบ บรรจุภัณฑ์ที่สื่อพิจารณาถึงความสะดวก ในการนำกลับของผู้ซื้อและความแข็งแรง ของบรรจุภัณฑ์ด้วยเช่นกัน

บรรณานุกรม
 ฉัตรชาติ รัชชานนท์. "อัตลักษณ์ วิถีวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลง" (ประมวลโดย).
 แหล่งที่มา: http://www.soc.cmu.ac.th/~wso/data/identityof_c_๓_๑_๕.pdf
 นิธิพนธ์ ประสานนาม. "๓๖๓ ชาติพันธุ์ และวิถีชีวิตของชนเผ่าในภาคเหนือของ
 Touch of Pink" (ประมวลโดย). แหล่งที่มา:
<http://www.midnightuniv.org/midnight2545/documente/3๖๓๑๕.html>
 ปุณและสมทรงสงวีเกียรติ. ๒๕๕๑. บรรจุภัณฑ์ที่เอื้อทางสุขภาพ : โฉมใหม่ พิเศษ จาก
 สมเกียรติ คีตนิม (แปลและเรียบเรียง). ๒๕๕๑. "สัญศาสตร์ ชาติศึกษาเชิงองค์การ -
 Semiology the study of signs" มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ประมวลโดย). แหล่งที่มา:
<http://www.midnightuniv.org/midnight/newpage12.html>
 สันติฤกษ์ เมืองสุโขทัย. อัตลักษณ์ (Identity) การตลาดบรรจุภัณฑ์ และการแนะนำสินค้า. กรุงเทพฯ :
 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการค้า, ๒๕๕๑.

เรื่องเล่า - แลหลัง

อดีตคือท่านผู้่านที่รักทุกท่าน พบกับบ้านบุญอีกแล้ว สำหรับฉบับนี้เรื่องราวเราจะฉีกแฉกจากชื่อหัวข้อไม่บังนินเป็นเพราะบ้านนี้เรื่องเล่าที่บ้าไปพบมาโดยบังเอิญจริง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจและไม่คิดว่าในยุคนี้จะมีคนหนุ่มสาวที่ดำเนินชีวิตสองลักษณะได้อย่างกลมกลืนทีเดียว ... เขาจะเริ่มกันเสียดีกว่า

ความแตกต่าง ที่ตกลงมา

บ้านบุญ ... เรื่อง

เมื่อวันเสาร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๐ ที่ผ่านมา บ้าได้ร่วมเดินทางไปด้วยรถตู้ส่วนตัวเพื่อเตรียมการเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งมีนโยบาย จัดนิทรรศการวิชาการเรื่องวิถีชนบทไทย : ประโยชน์แห่งความหลากหลายทางชีวภาพ ระหว่างวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงวันจันทร์ที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ณ บริเวณพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา และทะเลไทย เขาหนาม ตำบลแสนสาร อำเภอเสด็จ จังหวัดชลบุรี ในการนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยกองศิลปวัฒนธรรม ซึ่งบ้าได้มีโอกาสมาช่วยราชการอยู่ด้วย ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ เมื่อคณะเราทั้งมีผู้อำนวยการกองศิลปวัฒนธรรม ตัวบ้าเอง และน้องชนิดุชา ที่สุบิน เดินทางมาถึงจังหวัดชลบุรี ซึ่งก็เป็นเวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. ผู้อำนวยความสะดวกฯ ที่ไปไม่ประทับใจเพื่อนที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี ชื่อคุณวราพร หรือคุณตุ๊ก ซึ่งเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาทางด้านศิลปะอยู่ที่นั่น คุณตุ๊กเธอเคยพาพวกเราไปรับประทานอาหารกลางวันที่กันก่อน และด้วยความที่เธอเป็นครูสอนศิลปะ เธอพูดกับบ้าว่าจะพาไปรับประทานอาหารที่บ้านทรงไทย และคุยว่าร้านอาหารที่จะพาไปนั้นพวกเราคงยังไม่เคยสัมผัสมาก่อน ตอนนั้นบ้านบ้าก็เขินอายอยู่ในใจว่าจะมีวิชาลักษณะไหนที่บ้านบ้าไม่เคยเห็นบ้าง เพราะบ้านบ้าที่เรียกได้ว่า

เป็นนักชิมหัวเห็ดเข็ญบ้านน้ำ (ไปมาทั่วทุกหนทุกแห่งที่ไหนใครว่าแปลกว่าอร่อยไปเดินกินกินไป) ร้านที่ว่านี้ที่ว่าเขาไปถึงที่เล่นเอาเสียเวลาไปหลายนาที่ เนื่องจากทางที่จะเข้าไปร้านมีการซ่อม รถเข้าไม่ได้ เจ้าร้านจึงต้องออกมาเอาเขาไปทางอีกเส้นเขาหุ้กหุ้กเล็ดจริง ๆ สถานที่พวกเราพากันมาเยือนเป็นบ้านทรงไทยโบราณ ยกได้ดูสูงใหญ่โตเท่าไรนัก ที่หน้าบ้านมีหญิงสาวคนหนึ่งมีตัวค่อนข้างคล้ำ หน้าตาคนชกบอกเค้าว่าเป็นคนงาน เพราะเขาไม่เคยแต่งหน้าเลยที่ยังงาน เธอแต่งกายด้วยผ้าชิ้นสีทึบและเสื้อแบบสาวเหนือ มาบิทยาคอยต้อนรับ คุณเธอคงสนิทสนมกับคุณตุ๊กพอสมควร บ้าสังเกตดูสภาพในสวนที่เป็นห้องอาหาร แล้วไม่เหมือนร้านอาหารไทยทั่ว ๆ ไป กล่าวคือ มีโต๊ะตั้งอยู่เพียงชุดเดียว แต่ค่อนข้างยาวนั่งได้หลายคนเหมือนห้องอาหารในบ้านมากกว่า และเธอยังบอกว่า เธออยู่คนเดียวไม่มีลูกมีแม่ครัวก็คือเธอนั่นเอง ชัดสมไป...เธอผู้ที่มีชื่อว่าคุณหนึ่งฤทัย คุรุวิชาญา หลังจากพักทายกันตามธรรมเนียมไทย ๆ แล้วเธอก็บอกให้พวกเราขึ้นโบรมาเรือนไทยก่อนในขณะที่เธอปรุงอาหารให้รับประทานไทยให้สามีของเธอ คือ คุณปิ่นนิตพัทธ์ เป็นผู้พาชม พวกเขาเดินตามคุณปิ่นนิตพัทธ์ขึ้นไป เราที่ผ่านประตูบ้านจึงเป็นตุ่มประตูแบบบ้านทรงไทยทั่ว ๆ ไป มีชายหนุ่มที่กว้างขวาง จัดแบบเรียบง่าย มีอย่างบัวตั้งอยู่ตามรอบของบ้านทั้งสองมุม

การตกแต่งบ้านก็ทำแบบเรียบง่าย บ้านเปิดประตูห้อง ซึ่งมีอยู่ห้องเดียวเข้าไป พบเตียงแบบโบราณ มีลักษณะกว้างขวาง ขาเตียงมีสี่ขา ครอบเตียงโดยรอบเป็นศิลปะการแกะสลักและตกแต่งด้วยกระจกสีต่างๆ เป็นลึกลับๆ ดูงดงาม ความแบบฉบับศิลปะโบราณมีทุกที่ที่นอนบนหอนา ๆ ปูอยู่บนเตียง ซึ่งคลุมด้วยผ้าลายลูกแก้วสีขาวนวลอย่างเรียบร้อย ปลายเตียงนอนมีตั้งที่มีลักษณะคล้ายเตียงนอนเล่น (ที่สำหรับนั่ง หรือนอนไม่มีพนัก) มีชาสี่ขา บนตั้งมีหมอนอิงหรือหมอนขวานวางอยู่ สีสวยงามตามศิลปะแบบไทย ๆ ขันซ้ายมือมีโต๊ะแต่งหน้าที่มีกระจกบานใหญ่ อยู่ในกรอบไม้ที่แกะสลักแบบเรียบ ๆ มีวิทยุรุ่นเก่า (สมัยบ้านบุญยังเป็นเด็ก ๆ) ตั้งอยู่ และยังมีงานไม้ปกปิด โถงก็มีตั้งหนึ่งสี่ธรรมะวางลงอยู่อย่างเรียบร้อย ที่แรกบ้านบ้าคิดว่าเขาอาจไว้หอดเราเท่านั้น แต่เมื่อสอบถามปรากฏว่าพวกเขาสามคน พ่อ แม่ และลูกชาย พักอยู่ที่นั่น ใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านนี้ตลอด ทำให้บ้านบ้ารู้สึกทึ่งมาก เพราะสามีภรรยาผู้นี้อายุยังน้อย ลูกชายเรียนอยู่ชั้นประถมต้น แต่เขาใช้ชีวิตแบบพอเพียง แต่พอลงมาด้านล่างที่จัดเป็นร้านอาหารเล็ก ๆ กลับมีเครื่องใช้ที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่วางอยู่ เช่น หม้อหุงข้าวไฟฟ้า เตาไมโครเวฟ เตาแก๊ส จานชามสวย ๆ คุณปิ่นนิตพัทธ์คุยให้ฟังว่า ของเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็น เพราะสามีของเธอทำข้าวด้วยหม้อดินและปรุงอาหารด้วยเตาถ่าน

คงไม่ทันกันแน่ การเปิดร้านอาหารก็เพราะมีพรรคพวกมาขอให้ทำให้รับประทานและถ้าไม่มีหม้อมันก็จะไม่ได้รับประทานฝีมือเธอ อาหารฝีมือนี้เป็นอาหารไทย ๆ ที่ทั้งอร่อยและมีประโยชน์อุดมไปด้วยสมุนไพรที่มีประโยชน์ทางโภชนาการเป็นส่วนใหญ่ เริ่มที่น้ำพริกกระป๋องรับประทานกับปลาดจาระเม็ดขาวทอด มีผักจิ้มหลากหลาย เช่น มะเขือ แตงกวา ขมิ้นขาว (แก้ท้องอืด) ฆะอมทอดไข่ มีกุนเชียง น้ำมันหอม ไม้ไผ่เนื้อสีขาว ความสวยหอมแดงขอมมาด้วย (หอมแดงแก้ท้องอืด) แกมด้วยผักเผือกเปลือกด้วยดิบกระชายข่อย พริกไทยอ่อน และโงะเพราะสำหรับกล้วยดิบ คุณยายของบ้านบุญเคยบอกว่ามีประโยชน์ต่อกระเพาะอาหาร พวกเราอร่อยกันถ้วนหน้า เสียตายถ้าได้ข้าวสวยที่หุงจากหม้อดินจะได้ความนุ่มมากกว่านี้คือ (บ้าสังเกตเห็นมีหม้อดินวงกว่าอยู่หลังบ้าน) ตอนหลังบ้านบ้าพบว่ามันไม่ใช่เป็นเครื่องปรุงหลายอย่างมาจากสวนหลังบ้าน ซึ่งเขาปลูกไว้รับประทานกันเองด้วย

หลังจากชิมหน้าสำราญกันแล้วมีโธ่คาดพูดคุยกัน จึงทราบว่าเขาทั้งสองคนมีงานหลักอยู่เหมือนกัน คือคุณหนึ่งฤทัย เธอมีฝีมือในการออกแบบเครื่องประดับพวกอัญมณี และทำธงร้านในโรงแรมมีชื่อในกรุงเทพฯ หลายแห่ง ส่วนคุณปิ่นนิตพัทธ์ ผู้เป็นสามีที่เป็นสถาปนิกคนที่ เราขอให้นั่งรูปเป็นที ระลึกผู้อำนวยความสะดวกให้เขาด้วย และจะให้คุณหนึ่งฤทัยเชื่อมมือไปโอบโอบคุณปิ่นนิตพัทธ์ซึ่งกั้นศีรษะลงมาเธอปฏิเสธบอกว่าไม่กล้าและอับอาย (ธรรมเนียมไทย ภรรยาต้องให้เกียรติ และเคารพสามี จะไปเล่นถึงศีรษะไม่ได้) เธอได้บอกว่าเธอมีใจรักกับคุณปิ่นนิตพัทธ์มาก เพราะบ้านบ้ามีใจรักกับภรรยาอีกแล้ว เพราะในบัจจุบันสามีภรรยาส่วนใหญ่หรือเกือบทุกคนไม่มีการถือศีล

เรื่องนี้กันแล้ว ไม่มีหัวไม่มีท้าย แสดงความสนิทสนมเรียกได้ว่า ประทับประจักษ์ใจไป นอกจากนั้นยังมีอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจคือ คุณปิ่นนิตพัทธ์ คุยให้พวกเราฟังว่าหนึ่งสี่ธรรมะที่วางอยู่ข้างเตียงนอนในบ้านนั้น พวกเขาจะอ่านให้ลูกชายฟังก่อนนอน แทนการเล่านิทานให้ฟังเหมือนครอบครัวอื่น เขาบอกว่าการปลูกฝังให้ลูกน้อย ๆ ซึมซับในสิ่งที่เป็นประโยชน์ค้ำหน้าเด็ก (ไม่มีเนื้อสัตว์เช่นกัน) ไรด้วยหอมแดงขอมมาด้วย (หอมแดงแก้ท้องอืด) แกมด้วยผักเผือกเปลือกด้วยดิบกระชายข่อย พริกไทยอ่อน และโงะเพราะสำหรับกล้วยดิบ คุณยายของบ้านบุญเคยบอกว่ามีประโยชน์ต่อกระเพาะอาหาร พวกเราอร่อยกันถ้วนหน้า เสียตายถ้าได้ข้าวสวยที่หุงจากหม้อดินจะได้ความนุ่มมากกว่านี้คือ (บ้าสังเกตเห็นมีหม้อดินวงกว่าอยู่หลังบ้าน) ตอนหลังบ้านบ้าพบว่ามันไม่ใช่เป็นเครื่องปรุงหลายอย่างมาจากสวนหลังบ้าน ซึ่งเขาปลูกไว้รับประทานกันเองด้วย

วันนั้นบ้านบ้าคุยกับบ้านด้วยความสุขที่ได้มาสัมผัสและรู้จักกับคนไทยที่มีหัวใจเป็นไทย มีความรักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย ขึ้นชมกับมรดกไทย ใช้ความพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตความแนวพระราชดำริขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงแนะนำให้คนไทยอยู่ด้วยความพอเพียง รู้จักความพอประมาณ มีสติ มีเหตุผลในการตัดสินใจ ที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ควรใช้ชีวิตด้วยความอยากตามอารมณ์ รู้จักคิดพิจารณาไตร่ตรองด้วยสติปัญญา มีความรู้คู่กับการมีคุณธรรม อันจะเป็นภูมิคุ้มกันให้ชาวไทยดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่หิวโห้พึ่งพาคนอื่น สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างสง่างาม และบ้ำยังแอบหวังไว้สัก ๆ ว่าคงได้เห็นการดำรงชีวิตแบบสามี ภรรยาผู้นี้สักหลายคน เพราะมันแสดงให้เห็นว่าคนไทยยังมีจิตสำนึกที่ดีอยู่ หายที่สุดนี้บ้าขอขอบคุณคุณตุ๊ก (วราพร) ที่ให้โอกาสบ้าได้มาพบเห็นและรู้จักกับสามีภรรยาผู้นี้ เพราะบ้านบ้าเชื่อว่าพวกเขาเป็นบุคคลที่น่ายกย่อง สรรเสริญ และสามารถเป็นตัวอย่าง

น้ำตาลปึก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เข้มอำภางค์ ...เขียน

งอีกแล้วครับ น้ำตาลปึก คืออะไร น้ำตาลปึกเป็นภาษาถิ่นจังหวัดเพชรบุรี บางที่เรียกน้ำตาลโตนดบ้าง น้ำตาลปั้งบ้าง ที่เรียกน้ำตาลปึกอาจเป็นเพราะว่าน้ำตาล มีลักษณะเป็นผืนสองผืนประกบกัน แล้วตอนประกบมันคั้งปึก คงอาจจะเป็นที่มาของ น้ำตาลปึก (ผู้เขียนขออนุญาตอนุญาตตนเองว่าเป็นอย่างนั้น) วิธีการทำน้ำตาลปึก ที่ไม่ได้ยากอะไรนักขอเอาพื้นที่ครั้งนี้อธิบายเพื่อความเข้าใจ เวลาหาซื้อทานจะได้ ไม่ผิดพลาด และได้ทราบวิธีทำทำทำน้อย

ขั้นแรกก็ต้องไปเอาน้ำตาลจาก ต้นตาล โดยต้องป็นขึ้นไปตาลเอาช่อดอก ที่ยังไม่บานที่เรียกว่าปากตาล (ช่อดอก พอดีใหญ่เต็มทีก็จะเริ่มเคঁค้ำตาลซึ่งนิยมนำมา ลอยแกว้หอมหวานมากพอแก่ดื่มที่ก็จะ เป็นผลตาลชวบ้านจะเอาไปกองไว้ให้ ใจตาล นำมาเชื่อมอีกครั้งที่อร่อยมาก เช่นกัน) แล้วก็นำกระบอกไม้ไผ่ไปรอง เอาน้ำตาลไว้ในกระบอกที่เราใส่ไม้ พะยอมลงไปเล็กน้อยเพื่อป้องกัน การ เจริญเติบโตของเชื้อโรคที่จะทำให้น้ำตาล บูดเปรี้ยว หากน้ำตาลสดทิ้งไว้เพียง สามสี่ชั่วโมง ถ้าไม่มีไม้ค้ำตาลใส่ลงไป ก็จะไม่บูด (ชาวบ้านเขาใช้สารกันบูด ธรรมชาติ) พอได้น้ำตาลแล้วตอนนี้จะหละ ครับที่เราเรียกน้ำตาลสด (พ่อผู้เขียน เรียกน้ำตาลใส) แต่คนขายบางคนเอา เขาไปต้มแล้วใส่ในเคียวเพื่อเพิ่มกลิ่นแต่ สมัยโบราณเขาไม่เอาไม้ค้ำตาลที่มันสดๆ เลยหรือไม้ที่แค่นุ่นไม้ให้บูดเท่านั้นเอง อร่อยครับ พอลอยอยู่ในปากจะรู้สึกเย็น เมื่อกินน้ำตาลหอมหวานเชียวครับ แต่ก็ยังมี บางร้านที่นำน้ำตาลปึกไปละลายน้ำ เขาไปต้มแล้วนำมาขายละครับ ซึ่งทาน เข้าไปไม่ได้มีความอร่อยเลย จะสังเกต ง่าย ๆ ถ้าหม้อต้มไม่ต้องซื้อทานครับ น้ำตาลสดๆ ไม่มีติดแน่

หลังจากได้น้ำตาลสดที่นำใบเคียว ให้เคียวน้ำตาลขึ้นจนเหนียว แล้วก็นำ มาใส่หม้อพิมพ์ โดยจุดคิมเป็นหลุมคล้าย กันกระเพาะแล้วใช้ผ้าขาวบางรองจึงนำ น้ำตาลหยอดลงไปจนเต็มรอนแรงจึง งามาประกบกันก็ได้น้ำตาลปึกพร้อม จำหน่ายแล้วครับ

แต่ทุกวันนี้ผู้เขียนว่าเราจะหา น้ำตาลปึกทานกันยากขึ้นทุกวัน เพราะ ต้นตาลในจังหวัดเพชรบุรีลดน้อยลง เกิดจากการตัดต้นตาลไปทำไม้ และ ต้นตาลแก่เกินไป ทางจังหวัดเลยมีโครงการ ปลูกตาลล้านต้นโดยท่านผู้ว่าราชการ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นสิ่งที่น่ายินดี เป็นอย่างยิ่งที่มีคนเห็นความสำคัญของการ เพิ่มจำนวนต้นตาล

ย้อนกลับไปต้นตาลปึกกับตัวครีบ ตอนเป็นน้ำตาลสดเรายังนำมาทำอะไรได้ อีกหลายอย่างครับ อย่างแรกอาจจะ ไม่เคยได้ทานกันเท่าไร คือ น้ำส้มสายชู โดยเอาน้ำตาลสดมาหมักเอาไว้ได้ระยะ หนึ่งพอน้ำตาลมีรสเปรี้ยว ที่ใช้ได้ครับ มีรสชาติอร่อยมากครับแล้วเมื่อนำมาปรุง อาหารที่จะมีรสชาติอร่อยหวานถูกปาก มากครับ อีกอย่างหนึ่งคกงมียางทานเคย

ให้ต้องชิมแล้ว ทางเพชรบุรีเรียก กระแสบ บางแห่งเรียกน้ำตาลเมา แต่สรุปคือ ทำมาจากน้ำตาลสดก็โดยนำน้ำตาลสด มาหมักด้วยลูกแป้ง (แป้งข้าวหมาก) แล้ว ก็นำไปนึ่งเกลือแช่ลงไปหมักไม่กี่วันครับ เราก็ได้กระแสบ อร่อยครับ เวลาดื่มกระแสบ จะบอกว่าเป็นคิมไม่เป็นโร แต่ถ้าจะดู ยืนหัวคิมแน่ครับ วิธีคิมให้อร่อยต้องคิม กับกระดากเดียวผ่าซีกจัดให้มันเวลาทาน ต้องละเมียดไม้กระดากที่เดียวหมคนะครับ ต้องจิบ (แต่จิบมากๆ หน่อย) แล้วก็มี กับแกลัมเป็นปลาอกรกระแสบ (ปลาซาติน) เมื่อน้ำเกลือเขาไม่หม่นหมอนก็อย่าง แล้ว ก็คากแตก คนมีเงินหน่อยเวลากินก็ทอด ไม่มีเงินก็ย่างไฟครับเพราะน้ำมันแพง แต่อย่างจะอร่อยกว่าทอดเพราะมันคิมคิม (ไฟ) เข้ากันมากครับ ปลาหมัดเค็ม กระแสบ หวาน ๆ เขียนไปน้ำตาลใสได้เลยครับ

ส่วนเมื่อเป็นน้ำตาลปึกแล้วเรา ก็นำมาทำอาหารได้หลายอย่าง เช่น น้ำปลาหวานที่ทานกันมะม่วง, น้ำปลา หวานที่ทานกับสะเต๊ะ เชื่อมกล้วยที่อร่อย (กล้วยน้ำว้า) เชื่อมฟักทองที่สุกออก แด่ ที่สุด ๆ จริงๆ คืองเฮมาทำน้ำตาลที่ภาค ใต้มีคนไทยเวลาซื้อครีบได้รสชาติมากครับ ย้ำอีกครีบเวลาที่จะทานน้ำตาลสดหรือน้ำตาลปึกกรุณาหาทานคนหน้าแล้งละ ครีบหน้าฝนอย่าทาน แล้วเวลาซื้อต้องดูที่ มันมัน ๆ ทอม ๆ ไปได้ครับ ราคาที่ไม่ แพงมาก ก็ไล่ครีบไม่เกิน ๓๐ - ๕๐ บาท ฉบับนี้ฝากน้ำตาลปึกไว้แค่มีแหละครับ

คงเห็นกันแล้วว่าต้นตาลมี ประโยชน์มากมายมีคุณค่าหลากหลาย และคือคือการดำเนินชีวิตเราเราเป็น อย่างมาก เรามานั่งคิดถึงชีวิตคิดว่าเรา มีประโยชน์มากเพียงใด หรือมีประโยชน์ กับคนที่เขาหวังจะได้ผลตอบแทนจากเรา เท่านั้น ในหนังสือ ที่ใคร่ประเทศ กล่าวไว้ว่า "ผู้มีความคิด ก็พอคิดเตือนกันได้ แต่คน ไม่มีความคิด หากครวไม่เลย" ท่านพุทธทาส ก็เคยกล่าวเอาไว้เหมือนกัน "ไม่ทำคาม ที่สอน อย่างอื่นอื่นเรียกอาจารย์"

ภาคเหนือ

ภาคอีสาน

ภาคกลาง

ภาคใต้

ศิลปะการประดิษฐ์ สำหรับอาหารไทย ๔ ภาค

อ.เจษฎา กิจเกิดแสงเจ้าของ

อาหารไทยเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศไทย ที่นำภาคภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ นอกเหนือจากคุณค่าทางโภชนาการและสมุนไพรแล้ว คนไทยยังให้ความสำคัญกับการประดิษฐ์ตกแต่งอาหารตลอดจน ภาชนะใส่อาหาร ให้มีความงดงาม ทั้งชุดโต๊ะ ชวนให้ลิ้มรส ทั้งอาหารกายและอาหารใจ ซึ่งคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ตระหนักถึงคุณค่าในศิลปวัฒนธรรมดังกล่าว จึงได้จัดพิมพ์หนังสือศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทย ๔ ภาค ขึ้นซึ่งเป็นผลงานหนึ่งในโครงการผลิตสื่อสร้างองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม ในงานวัฒนธรรม ฝ่ายกิจการนักศึกษา ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ผลงานนี้ได้รับการสนับสนุนจากผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษรา สร้อยระวี คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ซึ่งต้องการเก็บรวบรวมผลงานทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของคณะฯ ให้เป็นองค์ความรู้ของมหาวิทยาลัยฯ โดยมอบหมายให้อาจารย์ปิยะธิดา สีหะวัฒน์กุล หัวหน้าสาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ดำเนินการให้นักศึกษาชั้นปีที่ ๓ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ออกแบบคิดสร้างสรรค์ผลงานการประดิษฐ์ สำหรับอาหารไทย ๔ ภาคที่วิจิตรบรรจง ตามจินตนาการ

สำหรับอาหารไทย ๔ ภาคนี้ นักศึกษาได้ออกแบบโดยใช้วัสดุการประดิษฐ์จากผ้าซึ่งประยุกต์มาจากศิลปะงานใบทองและงานดอกไม้สด ประดิษฐ์เป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารไทยในแต่ละภาค เพื่อให้สามารถเก็บผลงานทางศิลปวัฒนธรรมไทยอันล้ำค่าให้ยืนยาวเป็นที่ประจักษ์แก่ชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทยทั้ง ๔ ภาค มีลักษณะที่สวยงามและโดดเด่นตามแต่ละภูมิภาคดังนี้

• ศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทยภาคเหนือ

รังสรรค์ออกแบบให้เป็นภาชนะใส่อาหารภาคเหนือ มีลักษณะเป็น กระถางใบของคอกบัวใหญ่วางอยู่บนขันโตก ซึ่งเป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารของชาวภาคเหนือดั้งเดิม ชายค้ำด้านล่างประดับด้วยการร้อยตาข่ายคอกพุตกินไทยลายสีก้านสีดอก และตะขุระ ทำให้ขันโตก ที่คิดประดิษฐ์รังสรรค์ขึ้นนี้ มีความงดงามวิจิตรบรรจงยิ่ง

• ศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทยภาคอีสาน

ได้รังสรรค์ออกแบบให้เป็นภาชนะใส่อาหารภาคอีสาน มีลักษณะเป็นกระถางใบของคอกบัวใหญ่ วางอยู่บนขันโตกหอย ตกแต่งด้วยศิลปะการพับใบทองแบบบายศรีซึ่งเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวภาคอีสาน ให้มีความโดดเด่น สวยงาม

• ศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทยภาคกลาง

สร้างสรรคออกแบบให้เป็นภาชนะใส่อาหารภาคกลาง มีลักษณะเป็นกระถางใบของคอกบัวใหญ่ วางอยู่บนพานกระจับปุก ชายค้ำด้านล่างประดับด้วยการร้อยตาข่ายคอกพุตกและตะขุระ ประกอบด้วยผ้าสีโรจจางาชายคอกพุตกหลายสีก้านสีดอกที่ประดิษฐ์จากคินไทยทำให้อาหารไทยภาคกลาง มีความสวยงาม ประณีตระมียศระไมยยิ่ง

• ศิลปะการประดิษฐ์สำหรับอาหารไทยภาคใต้

ได้จินตนาการและออกแบบสร้างสรรคให้เป็นภาชนะใส่อาหารไทยภาคใต้ มีลักษณะเป็น กระถางใบของคอกบัวใหญ่วางอยู่บนพานทองเหลือง ซึ่งเป็นเครื่องใช้ของชาวภาคใต้ ชายค้ำด้านล่างตกแต่งด้วยตะขุระประดับกับผ้าสีโรจจางาชายที่ร้อยด้วยคอกพุตกจากคินไทย ประดับตกแต่งผ้าสีด้วยแผ่นหนังตะลุง ซึ่งสื่อถึงวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวภาคใต้ที่สวยงามยิ่ง

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มีความภาคภูมิใจยิ่ง ที่ได้สร้างสรรค์ผลงานสำหรับอาหารไทย ๔ ภาค โดยการบูรณาการงานศิลปวัฒนธรรมเข้ากับการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้การสืบสานงานศิลปวัฒนธรรมอันล้ำค่าอยู่คู่กับชาวไทยอย่างยั่งยืน

ประเพณีแห่งธรรม นำไทย

ศ.ภาวิณี ชุ่มวัฒนาเรื่อง

พวกเราชาวไทยนับว่าเป็นผู้มีบุญวาสนา ที่ได้เกิดมาได้รับพระบารมี แห่งองค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระผู้ทรงเป็นประทีปแห่งธรรมส่องนำทางแก่ดวงพลกนิกร ทรงเป็นที่ปรึกษาแก่ชาวไทยทุกคราต่าง ๆ ของชาติให้รอดพ้นได้ในทุกครั้ง ด้วยพระบิรชาสามารถและพระจริยาวัตรอันงดงาม ที่เป็นแบบอย่างได้ในทุกเรื่อง ทรงปฏิบัติธรรมและใช้หลักธรรมในการปกครอง ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ยอดกตัญญู ทรงเปรี๊ยะปรากฏในการประพันธ์ ทั้งบทพระราชนิพนธ์พระมหาชนกที่เป็นตัวอย่างสอนให้บุคคลมีความบากบั่นพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต พระบรมราชาชาวมหาจักรี พระราชดำรัส ที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ เป็นความจริงแท้ และก่อให้เกิดความเจริญทั้งส่วนตัวและส่วนรวม หากทุกคนได้น้อมนำมาปฏิบัติ ยามใดที่รู้สึกท้อแท้ ท้อถอย สับสน วุ่นวาย จิตใจไม่นิ่ง ผู้เขียนจะหยิบหนังสือประมวลพระบรมราชาชาวมหาจักรีของพระองค์มาอ่าน เมื่ออ่านทุกครั้งก็รู้สึกจิตใจแจ่มขึ้น มีกำลังในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองต่อไป ตามรอยพระยุคลบาท ด้วยความรักและความดี

ตลอดเวลาที่ทรงครองราชย์ด้วยทศพิธราชธรรม พระองค์ได้ทรงแสดงให้เห็นถึงน้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมล้นด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงมีต่อคนไทยทุกหมู่เหล่าอย่างเนืองนิตย์ พระองค์ทรงประกาศการปกครองโดยหลักธรรมาภิบาล ทรงปลงพระธรรมิกราชาณาจา เป็นปฐมบรมราชโองการ ว่า **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”** ทรงเป็นธรรมิกมหาราชาเจ้า ผู้เสด็จไปทุกหนแห่งเพื่อดับร้อนคลายทุกข์ เพิ่มสุขให้ราษฎร

การอ่านหนังสือช่วยพัฒนาความคิดและจิตใจ จะขอยกตัวอย่างหนังสือที่พวกเราจะได้ประโยชน์ คือ **“คำพ่อสอน”** อ่านเป็นความรู้และปฏิบัติอ่านไป ปฏิบัติไป กลับมาอ่านใหม่ อ่านโดยละเอียดทุกถ้อยคำ พยายามทำความเข้าใจ

พยายามทำความเข้าใจแล้วนำมาปฏิบัติก็จะเข้าใจได้ชัดเจน และเกิดความสุจริตในการดำเนินชีวิต หนังสือ **“๑๐ พ่อสอนอ่าน”** ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราชาชาวมหาจักรีเกี่ยวกับการอ่าน การเขียน และการศึกษา **“...ในปัจจุบันนี้ปรากฏว่าไม่ได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะพุ่มเฟิย และไม่ค่อยกับความหมายอันแท้จริงอยู่เนืองๆ ถ้าปล่อยให้เป็นอย่างนี้ไปคัมภีร์ภาษาของเราที่มีแต่จะทรุดโทรม ชาติไทยเรามาภาษาของเราใช้เองเป็นสิ่งที่อันตรายอยู่แล้ว เป็นมรดกอันมีค่าคงทนถาวรแก่เราทุกคน จึงมีหน้าที่จะต้องรักษาไว้...”**

“...การเขียนนั้น ก็อย่างที่เขาวางกันว่า ปากกาเป็นอาวุธที่ร้ายแรงกว่าปืนก็เป็นความจริง...” **“...เราต้องเขียนอะไรที่ไม่ทำลายผู้อื่นและไม่ทำลายตนเอง ก็สรุปความได้ว่า ท่านทั้งหลายมีเสรีภาพเต็มที่ในขอบเขตของศีลธรรม...”**

ในหนังสือ **“แผ่นดินชีวิต ๘๐ ข้อคิดพระเจ้าอยู่หัว”** ได้พระราชทานแง่คิดในการดำเนินชีวิตที่งดงาม ขอยกมาเป็นตัวอย่างดังนี้ ข้อที่ ๓๓ **เมื่อไม่มีใครเกิดมาแล้วจงได้ จงกระทำสิ่งต่างๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไป** ใช้ความอดทนหมั่นเขียนรู้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ ข้อที่ ๓๔ **เป็นหน้าที่ของเราที่จะพูดให้คนอื่นเข้าใจ ไม่ใช่หน้าที่ของคนอื่นที่จะทำความเข้าใจในสิ่งที่เราพูด** นำไปเป็นข้อเตือนใจสำหรับบุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ จะต้องรู้จักเทคนิคการสื่อความหมายให้เรื่องยากกลายเป็นเรื่องง่าย และเข้าใจตรงกัน ข้อที่ ๔๗ **จงเป็นน้ำครึ่งแก้วตลอดชีวิต เพื่อเรียนรู้เพิ่มเติมได้ตลอด** ไม่หยุดนิ่งหมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ

หนังสือ **“หลักธรรม ทำตามรอยพระยุคลบาท”** ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ได้กล่าวถึง **หลัก ๑๐ ประการ ตามรอยพระยุคลบาท** ดังนี้ ๑. ทำงานตามผู้รู้จริง และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ๒. ความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมและกฎเกณฑ์ ๓. ความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่ายและประหยัด

๔. มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว” ๕. รับฟังความเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดที่แตกต่าง ๖. มีความตั้งใจจริงและซื่อสัตย์เพียง ๗. มีความสุจริตและความกตัญญู ๘. พึ่งตนเอง ส่งเสริมคนดีและคนเก่ง ๙. รักประชาชน ๑๐. การเชื่อฟังซึ่งกันและกัน บ้านเมืองอยู่รอดได้ เพราะคนไทยยังมีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกัน

ทั้งตนเอง ก็คือ **เศรษฐกิจพอเพียง** ซึ่งเป็นปรัชญาการดำเนินชีวิตของประชาชนไม่ว่าระดับใด ด้วยคุณลักษณะสามประการ ได้แก่ **“ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว”** มีความรอบรู้ในวิชาการ ใช้สติและปัญญา ในการดำเนินชีวิต ความพอดีประกอบด้วย หลักสำคัญ ๕ ประการ คือ ๑. **ความพอดีที่เกิดกับจิตใจ** มีจิตสำนึกที่ดี ประณีตระอบเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ๒. **ความพอดีในด้านสังคม** คือช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างชุมชนให้เข้มแข็งด้วยธรรมาชีพ ๓. **ความพอดีด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม** คือการฉลาดใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาประเทศให้มั่นคง มั่งคั่งตามลำดับ ๔. **ความพอดีด้านเทคโนโลยี** คือการรู้จักใช้ให้เหมาะสมกับภูมิปัญญา และสอดคล้องสมดุลง่าย ๕. **ความพอดีด้านเศรษฐกิจ** คือลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ คำนึงชีวิตตามอัตภาพและฐานะของตน

พระบรมราชาชาวมหาจักรี ที่พระราชทานแก่พลกนิกร ให้แสดงถึงพระอัจฉริยภาพรอบด้าน ได้แก่ พระอัจฉริยภาพด้านบริหารงานถก วิสัยทัศน์ พระอัจฉริยภาพด้านการออกแบบ การประดิษฐ์ ความคิดสร้างสรรค์ และพระอัจฉริยภาพด้านวรรณศิลป์ สมดังพระราชสมัญญาว่า **“อักษรศิลปิน”** ผู้ทรงเป็นเลิศในศิลปะทั้งปวงทรงให้ความสำคัญกับภาษาไทย อักษรไทย เสนไทย และความเป็นไทย ทรงปฏิบัติเป็นแบบอย่างทั้งตามเสมอมา พวกเราชาวไทยจึงควรศึกษาให้เข้าใจ และน้อมนำมาปฏิบัติโดยละวางความชั่ว

สรรพสร้างคุณความดี และดำเนินชีวิตด้วยปัญญา หากนั่นพากเพียรเพียรในวิถีชีวิตให้สมบูรณ์ด้วย **ความมุ่งมั่นตั้งใจเป็นคนไทยที่ไม่ลืมทดแทนคุณแผ่นดินถิ่นมาตุภูมิ** เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและของโลก เพื่อเฉลิมพระเกียรติแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้แม่โพสพ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

พยัญชนะไทย ๔๔ ตัว

ก ข ซ ค ต พ
ง จ ฉ ช ซ ฌ
ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ
ณ ด ต ถ ท ธ
น บ ป ผ ฝ พ
ฟ ภ ม ย ร ล
ว ศ ษ ส ห พ
อ ฮ

ตัวเลขไทย

๑ ๒ ๓ ๔ ๕
๖ ๗ ๘ ๙ ๐

เพลงลูกทุ่งไทย สายใยวัฒนธรรม

ดาวประจำเมืองเรื่อง

"ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นงานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญาและจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งต้นเหตุ ทั้งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญด้านอื่น ๆ ทั้งหมดและเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรารักษาและค่าคงความเป็นไทยไว้ได้สืบไป"

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานคำขวัญว่า ประเทศไทยเป็นเมืองเกษตรกรรมมีการทำนาเป็นหลัก พระราชพิธีนี้มีผลทางจิตใจเป็นการบำรุงขวัญชาวนา เป็นกำลังใจในการผลิตพืชผลและยังถือเป็นปฏิทินบอกน้าทำนาฝนแก่ชาวนา ทั้งทรงกำหนดให้เป็น "วันเกษตรกรรม" พระราชทานบรมราชโองการ ให้ผู้แทนชาวนาทั่วประเทศได้เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลการประกวดพันธุ์ข้าว และพระราชทาน "พันธุ์ข้าวทรงปลูกด้วยพระองค์" จากสวนจิตรลดาให้เป็นเมล็ดข้าวมีขวัญแก่ชาวนาทั่วประเทศ และเสด็จฯ ทรงเป็นประธานในพระราชพิธีพืชมงคล จรดพระนังคัลแรกนาขวัญเป็นประจำทุกปี ซึ่งนับได้ว่าชาวนาคือผู้สร้างวิถีไทย วิถีทุ่งที่เป็นสายใยของวัฒนธรรมไทย อันเป็นที่เคารพและศรัทธาที่เปี่ยมล้นด้วยคุณค่าของสังคมไทย

พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่พระราชทานให้พิมพ์เป็นที่ระลึกในงานคนศรีไทยอุทิศศึกษา ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ ความตอนหนึ่งว่า "...ข้าพเจ้ามักจะคิดถึงคอกในกระเปาะหนึ่งถึงเพื่อใช้คิดจึงพอจะรู้จักนักร้องลูกทุ่งทุกคน จำเพลงได้เป็นร้อยๆ เพลงที่เดียว (ถ้าหนังสือแล้วจำง่ายอย่างนี้ดีนะ) ถึงจุดนี้เองทำให้นึกเนื้อเพลงและทำนองเพลงนั้นจำง่าย ร้องความได้ง่ายง่ายจึงได้เปรียบเพลงไทยและเพลงพื้นบ้าน นอกจากนั้นเพื่อนข้าพเจ้าบางคน

นิยมนักร้องที่มาจากจังหวัดของตนเป็นพิเศษ..." และในพระราชนิพนธ์เรื่องเดียวกันนี้ ได้ทรงแสดงทัศนะเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งว่า "... เพลงลูกทุ่งนั้นร้องกันตั้งแต่เด็กจนคนสูงอายุก็ชอบ แต่เพลงไทยนั้นเด็กมักฟังไม่รู้เรื่องเพราะยากเกินไปเมื่อไม่มีปัญหาเรื่องอายุและการศึกษาเข้ามาเป็นกำแพงกัน เพลงลูกทุ่งจึงเจริญงอกงามและเป็นที่นิยมกับของประชาชน

ทั่วทั้งประเทศอย่างง่ายดายและรวดเร็ว ทั้งนี้อาจจะมีสื่อ คือ วิทยุ โทรทัศน์ แอบบันทิกเสียง การประชาสัมพันธ์ และการคมนาคมที่สะดวกเป็นเครื่องช่วยจูงทำให้เพลงลูกทุ่งออกไปสู่ชุมชนที่ห่างไกลทุกแห่งหนโดยใช้เวลาที่รวดเร็วเท่าที่บรรยายมานี้พอจะสรุปว่าเพลงลูกทุ่งมีความคิดหลายประการ คือ

เสน่ห์และคุณค่าทางสังคมของเพลงนี้ อยู่ที่ได้นำบทกวีหรือเรื่องราวออกมาได้อย่างเรียบง่ายและสมจริง โดยเฉพาะผู้ร้องเป็นผู้ที่ใกล้ชิดและมีชีวิตอยู่ในท้องทุ่งจริง เนื้อร้องคงไปตรงมาและราบล่งด้วยข้อคิดสะกิดใจ ทั้งที่เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ

ชาววรรณศิลป์ ประจำปทุมธานีกรร ได้ข้างต้นที่ "...สรุปว่าเพลงลูกทุ่งเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ ที่ควรรักษาไว้เช่นเดียวกับเพลงไทยประเภทอื่น ๆ "

เสน่ห์และคุณค่าของเพลงลูกทุ่งไทย ยังมีอีกมากมาย ไตร่ตรองไปคารวะประจำเมือง จะกันคว้านาเอาให้ฟัง

๑. เป็นหลักฐานของข้อมูลทางประวัติศาสตร์สังคมของประเทศ
๒. เป็นที่รวมของภูมิปัญญา และทรัพย์สินทางปัญญาของชาวนานาน
๓. เป็นเพลงที่เรียบง่าย คือ เข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย
๔. สามารถเข้าถึงสังคมทุกชั้น กระจายได้กว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง
๕. มีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษา ทำนองและการขับร้อง...

เพลง "เด็กท้องนา" ซึ่งเป็นหนึ่งในเพลงที่ทรงยกตัวอย่างว่าเป็นเพลงที่เกี่ยวกับชีวิต เศรษฐกิจและสังคม ที่ประพันธ์คำร้องและทำนองโดย สุรพล สมบัติเจริญ และมี ละอองดาว ไสโรบุญ เป็นผู้ขับร้อง เนื้อร้องมีดังนี้

ชีวิตเด็กท้องนา เกิดมาท่ามกลางสายลมแสงแดด อยู่กับพี่น้อง
ร่วมท้องสองคนผ่าแฝด ท่ามกลางสายลมแสงแดด ที่แดดเผาอยู่กลางทุ่งนา
เข้าคืนขึ้นค้อนควาย แยกไกลไปทุ่งหมายมุ่งค้ำกล้า กลิ่นโคลนสาบควาย
ติดกายนำอายุชยาหน้า นุ่งผ้าสวมค้ำไร่ค้ำ วาสนาอภิพ้อจบ
เด็กท้องนา เกิดมาช่างเหมือนมีกรรม ดากแดดหน้าค้ำ ซอกซ้าหัวอกเหลือทน
ถึงใครจะว่า ช่างเขาเพราะเรามันจน เกิดมาทั้งที่เป็นคน กลัวอะไรกับเรื่องจนมี
ชีวิตเด็กท้องนา ศึกษาที่เพียงแค่อ่านปอสี อักษรตัวกอก ถึงช้อพอแล้วนี่เองที่
จะจนขึ้นคันหรือดี มีโชอยู่ที่ปริญญา

ผลิตภัณฑ์จาก แผ่นเงิน - แผ่นทอง โปธิเงิน - โปธิทอง

อ.ธารยะ ไทยเที่ยงเขียน

บรรพบุรุษของเราแต่โบราณได้สร้างสิ่งปวิณธรรมอันเป็นมรดกล้ำค่า ไว้ให้เราหลายแขนง เป็นต้นว่า จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม คณิต นาฏศิลป์ ตลอดจนประเพณีคตินิยม เช่น เครื่องเงิน-เครื่องทอง เป็นต้น ศิลปกรรมของไทยเป็นของประณีตละเอียดอ่อนที่ได้รับการปรุงแต่งมาอย่างวิจิตรบรรจง และมีลักษณะพิเศษเป็นของคนไทยเฉพาะมรดกถึงความสง่างามความเนียบเรียบ ความสง่างาม ความโอชะอันหาใคร่มีคุณธรรมประจำใจอันเป็นบุคลิกของคนไทย

การทำแผ่นเงิน-แผ่นทอง คือการนำเอาเงินบริสุทธิ์มาหลอมให้ละลายแล้วเทให้เป็นแผ่นบางๆ เข้าเครื่องรีดแผ่นเงินจะให้แผ่นเงินที่บางเรียบ เช่นเดียวกับแผ่นทองที่รีดเป็นแผ่นสีเหลืองนวลตามต้องการของการใช้งาน ส่วนใหญ่การทำแผ่นเงิน-แผ่นทอง จะนิยมทำกันในงานช่างทองหลวงเท่านั้น แผ่นเงิน-แผ่นทองนิยมทำเป็นเครื่องประดับ เช่น กำไลข้อมือสร้อยคอ ห้อยพวงมาลัย ส่วนมากจะเป็นลวดลายไทยอย่างประณีตบรรจง บางครั้งจะเห็นแผ่นเงิน-แผ่นทองใช้บุพระนาสิก หรือเป็นส่วนประกอบของพระพุทธรูปขนาดเล็ก นอกจากจะใช้พระพุทธรูปแล้ว แผ่นเงิน-แผ่นทอง ยังทำเป็นรูปแบบของดอกไม้เงิน-ดอกไม้ทอง คันไม้เงิน-คันไม้ทอง สำหรับ เป็นพุทธบูชา จะเห็นได้ว่าศิลปะช่างในสมัยโบราณจะประกอบด้วย โปธิเงิน-โปธิทอง ๑ คู่ ดอกไม้เงิน-ดอกไม้ทอง ๑ คู่ หรือ ๒ คู่ ตามความเหมาะสม

ในปัจจุบันการทำ รูนเงิน แผ่นทองใช้แผ่น โปธิเงิน-โปธิทอง ที่จะ บ้างตามความเหมาะสม

แผ่นเงินนิยมใช้โลหะขนาด ๕ x ๕ นิ้ว ทองเหลืองขนาด ๕ x ๕ นิ้ว เช่นเดียวกัน ทำเป็นพุทธบูชาใส่ลงในขี้ผึ้ง กระดาษ ในโอกาสอันสมควร

เยาวชนรักวิชาวัฒนธรรม

บทบาทสำคัญของสถาบันครอบครัว

อ.วีไลลักษณ์ คงงามเขียน

...การศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นการศึกษาศาสตร์ที่สำคัญ และควรจะได้เน้นควบคู่ไปกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เพราะความเจริญของบุคคล ตลอดจนถึง ความเจริญของประเทศและของโลกโดยส่วนรวมด้วยนั้น มีทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ ความเจริญทั้งสองทางนี้จะต้องมีประกอภกัน เกื้อกูลและส่งเสริมกันทั้งสอง จึงจะเกิดความเจริญที่แท้จริงได้...

พระบรมราชาธิราช ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาศิลปวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรประเทศ การปลูกฝังจิตสำนึกให้เยาวชนหรือบุคคลในชาติตระหนักในศิลปวัฒนธรรมของชาตินั้นจึงเป็นสิ่งทุกสถาบันต้องหันมาใส่ใจอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันครอบครัว

สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมให้เยาวชนรักและตระหนักในความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม ทั้งตัวอย่างของ จักรพันธ์ รูปงาม นักศึกษาด้านศึกษาศาสตร์-ธุรกิจงานประดิษฐ์ คณะเทคโนโลยีศึกษาศาสตร์ ผู้ซึ่งได้รับคัดเลือกจากสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชนผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาฯ เป็นผู้ส่งมอบรางวัลให้แก่นักเรียนเยาวชนดีเด่นแห่งชาติและผู้ที่ทำคุณประโยชน์ต่อเยาวชน ประจำปี ๒๕๕๐ สาขาศิลปวัฒนธรรมด้วยมีพฤติกรรมที่ "เป็นพฤติกรรมที่ดี มีความสามารถ หรือการสนับสนุน สร้างสรรค์ อนุรักษ์ พัฒนางานทางศิลปวัฒนธรรม ที่แสดงถึงวิถีการดำรงชีวิตที่เจริญงดงาม"

นายจักรพันธ์ รูปงาม เป็นตัวอย่างของเยาวชนผู้รักศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการหล่อหลอมจากสถาบันครอบครัว ตั้งแต่เด็ก ซึ่งนับถือศิลปวัฒนธรรมจากคุณยายที่จัดว่าเป็นผู้ที่มีฝีมือเลื่องลือด้านการประดิษฐ์บายศรี เมื่อมีพิธีกรรมในหมู่บ้าน คุณยายจะได้รับมอบหมายจากคนในหมู่บ้านให้ประดิษฐ์บายศรีอยู่ เสมอ "ขอมจะเฝ้าชมด้วยความชื่นชม ค่อยๆ ซึมซับความประณีตบรรจง และภาคภูมิใจในงานฝีมือของคุณยายมาก และอยากจะมีฝีมือเช่นคุณยายบ้าง" การคลุกคลีใกล้ชิดกับคุณยายนับเป็นก้าวสำคัญที่บ่มเพาะให้สนใจในงานฝีมือและมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้เรามุ่งเข้าศึกษาต่อในคณะเทคโนโลยีศึกษาศาสตร์ วิชาเอก เพื่อพัฒนาสาขาศึกษาศาสตร์-ธุรกิจงานประดิษฐ์ งานฝีมือให้ดียิ่งขึ้นและประสบผลสำเร็จ คณะระยะเวลาที่เรียนได้เรียนรู้งานฝีมือแขนงต่างๆ เช่น งานไม้ของดอกไม้สด งานแกะสลักไม้ดอกไม้ งานบายศรี สามารถนำไปเป็นอาชีพหารายได้ระหว่างเรียน นำไปถ่ายทอดให้ชาวต่างชาติได้รู้ถึงความประณีตงดงามของศิลปวัฒนธรรมไทย และยังได้รับรางวัลจากการประกวดงานฝีมือ ในเทศกาลต่างๆอยู่เสมอ

"สิ่งที่ผมได้รับนอกเหนือจากคือประสบการณ์มีมือแล้ว คือ การมีสมาธิ การเป็นคนช่างสังเกต ความละเอียดอ่อน และสิ่งทีภาคภูมิใจมาก คือ การได้สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งนับเป็นการเชิดชูชาติไทย" แม้ว่า จักรพันธ์ รูปงาม จะเป็นหนึ่งในตัวอย่างที่ดีของการเป็นผู้รักศิลปวัฒนธรรม ที่มีส่วนสำคัญจากครอบครัวและการบ่มเพาะของสถาบันครอบครัว แต่ก็ไม่ใช่ทุกคนที่เป็นเจ้าหลานแห่งการบ่มเพาะที่สำคัญนั้น คือบุคคลที่อยู่ในวัยที่เรียกว่า คุณยาย แล้วคนวัยอื่นล่ะ ได้มีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมอันแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของชาติมากน้อยแค่ไหน?

พลีตราภรณ์ฟ้าไทย

“ พลีตราภรณ์ ฟ้าไทย ใจดีลึกลับ
โลกประจักษ์ วิจิตรกรรม ล้ำค่าครู
มทร.พระนคร ร่วมเชิดชัย
คงเคียงคู่ ‘เอกพลีตรี’ วัฒนธรรม ”

น.ส.บุษยามิ สุวรรณเวร, อ.ศิวศุภา อุบุญแก้ว เรือง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นผู้นำการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อพัฒนาคุณภาพกำลังคนสู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นำความรู้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถเชิงการแข่งขันสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีของสังคม มีการดำเนินการเร่งรัดพัฒนาผลงานในทุกด้านอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนด้วยการบริหารจัดการที่มีระบบ ผสมผสานกับความร่วมมือนำร่องร่วมกันของบุคลากรทุกภาคส่วนในมหาวิทยาลัยฯ ส่งผลให้กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลงานค้นคว้าวิจัย การพัฒนาบุคลากรทั้งอาจารย์และนักศึกษา การให้บริการกับภาคประชาชน ตลอดจนการทำนุบำรุงด้านศิลปวัฒนธรรม มีความสมบูรณ์พร้อม บิดคิดที่ขบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ สมดังคำขวัญของมหาวิทยาลัยที่ว่า มหาวิทยาลัยแห่งโลกอาชีพ

ในด้านของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมก็เป็นหนึ่งในพันธกิจหลัก ดังนั้นมหาวิทยาลัยฯ จึงจัดให้มีโครงการแต่งกายด้วยผ้าไทยเพื่อสืบสานวัฒนธรรม และอนุรักษ์ผ้าไทย อันเป็นมรดกที่มีคุณค่ายิ่ง โดยกำหนดให้บุคลากรแต่งกายด้วยผ้าไทยทุกวันศุกร์ อีกทั้งยังตอบสนองนโยบายของรัฐบาลอีกด้วยเช่นเดียวกัน

สำหรับแพ้นซุคในงานครบรอบ ๓๓ ปี วันโครงการอนุรักษ์วัฒนธรรม และเป็นความมุ่งมั่นในการในการอนุรักษ์วัฒนธรรมรุ่นหลังสืบไป

ผ้าไทยประจำฉบับนี้ได้นำเสนอผู้ที่ได้รับเกียรติบัตรแต่งกายผ้าไทยดีเด่นประจำปี ๒๕๕๐ สถาปนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๑ ที่ผ่านมากการแต่งกายด้วยผ้าไทยทุกวันศุกร์นับเป็นอีกหนึ่งภารกิจที่ควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาปฏิบัติตามพันธกิจหลัก ที่จะให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเป็นส่วนหนึ่งคือ “พลีตราภรณ์ฟ้าไทย” ให้ตกทอดเป็นมรดกอันล้ำค่าจากคนรุ่นปัจจุบันไปสู่เยาวชน

๑. อ.สุพร กิตติสารวัฒน์ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๒. น.ศ.ภูวพัฒน์ เอกทาสแสง คณบดีคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น
๓. น.ศ.วิมลพรรณ อาภาเวท คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑. น.ศ.บุษยามิ สุวรรณเวร ผู้ช่วยอธิการบดีและผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์
๒. น.ศ.จุฬารัตน์ คันธิประสงค์ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน
๓. น.ศ.ศรีจันทร์ โคลิศจมกต ผู้อำนวยการกองคลัง
๔. น.ศ.สิสุธ ชุ่มแฉ้ม ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน
๕. น.ศ.ศุภา พิระพัชร ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพัฒนา
๖. น.ศ.ปราณี ประวีรพราหมณ์ รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ฝ่ายวิชาการและวิจัย
๗. อ.นิรมิตกา สีหะวัฒนกุล ข้าราชการดีเด่นประจำปี ๒๕๕๐
๘. อ.พรรณณี วิศิษฐ์วงศ์กร
๙. อ.เพ็ญพิมล ทุมประเสน หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์
๑๐. อ.บุญนิยม ทะไกรวาร
๑๑. อ.ฉวีรินทร์ จุลเกษี
๑๒. อ.วนิดา เนครักษ์น์ สำนักงานอธิการบดี

๑

๒

๓

๔

๕

๖

๗

๘

๙

๑๐

๑๑

๑๒

๑. อ.จัญญ์ ฉำฉาภิ ดำเนินงานอธิการบดี
๒. อ.วิไลวรรณ คำปาน
๓. อ.นิศารท ไพบูลย์สิน รองคณบดีคณะเทคโนโลยีอีสต์สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น
๔. อ.ศิริสุด พงษ์วิรัตน์
๕. อ.สมคิด ร่มสุธ
๖. นายสมพงษ์ สมประสิทธิ์
๗. อ.ศาวจิรี วัฒนศิริ
๘. อ.ทองขาว หักันประเสริฐ รองคณบดีคณะศิลปศาสตร์ฝ่ายบริหารและวางแผน
๙. นางสุศวรรค์ วิกีณิยะธณี ดำเนินงานอธิการบดี
๑๐. นางสุมิตรา สมประสงค์ ดำเนินงานอธิการบดี
๑๑. ผศ.บุญถวิล ชูทอง รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม ฝ่ายบริหารและวางแผน
๑๒. อ.อัชจมา เหลือปาน

ปกิณกะวัฒนธรรม

ดูตาม. นรินทร์รวมรวม

ถวายเทียนจำนำพรรษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดโครงการวันเสาศาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๓ โดยนำมณฑปต้นเทียนพรรษา ไปถวายยังวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม เพื่อทำนุบำรุงศาสนา และสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีให้คงอยู่สืบต่อไป เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓

ถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ณ วัดสร้อยทอง

ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครนำผ้าพระกฐินพระราชทานไปถวาย ณ วัดสร้อยทอง เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

มจร.พระนคร ร่วมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา นวมินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้นำนักศึกษา ๘ คณะ พร้อมด้วยคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ร่วมกิจกรรมปลูกป่าดาวเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษานวมินทร์ เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษารักษาทรัพยากรทางธรรมชาติ ณ พื้นที่ (อพ.สธ.) แปลง ๘๐.๕ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

โครงการค่ายอาสาพัฒนา ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยสัตว์ใหญ่เฉลิมพระเกียรติ ๒๕๕๓

กองพัฒนานักศึกษา ร่วมกับองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จัดโครงการค่ายอาสาพัฒนา ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นด้วยสัตว์ใหญ่เฉลิมพระเกียรติ ๒๕๕๓ เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนได้สำนึกรักบ้านเกิด ร่วมกันบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชนและสังคมให้เจริญมากยิ่งขึ้น ณ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ฯ.ประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๘-๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

โครงการปฏิบัติธรรม ถวายเป็นพระราชกุศล

ชมรม คณาจารย์พระนครร่วมกับ มจร.พระนครได้จัดกิจกรรมจิตพระเกียรติ "โครงการปฏิบัติธรรม ถวายเป็นพระราชกุศล" เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๘๐ พรรษา" เพื่อให้พุทธนิกรชาวไทยได้มีโอกาสดำเนินความจงรักภักดีด้วยการทำความดีร่วมกัน ถวายเป็นพระราชกุศล ณ คณะครูศาสตร์รัฐศาสตร์

รับรางวัลวัฒนธรรม

ศาสตราจารย์สัญญา จันทกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารธุรกิจทက္ขกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มจร.พระนคร รับรางวัลราชชมมงคลสรเสริญ ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมสาขาคหกรรมศาสตร์ พุทธศักราช ๒๕๕๓ จากสถาบันวัฒนธรรมราชชมมงคลเฉลิมพระเกียรติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓